Packing - Historical Objects for Museum Relocation (Yasuj Museum)

***Peyman Nemati Morderaz*[1*], *Sahar Gorjipour*[2]**

1. M.A in Restoration of Cultural and Historical Objects, Cultural Heritage Contractor Cultural heritage. Yasuj.Iran.

2. Master of Archaeology, Yasuj Museum. Yasuj, Iran.

Abstract

The structure of archeology museums is based on historical objects, in some cases making the need to relocation museum items a priority in museum operations. In such cases, the packing of museum objects becomes one of the most important parts of this moving process. The diversity of historical objects in terms of material, delicacy, form, aesthetic condition, size, weight, etc. significantly influences the of packaging methods. In addition to determining the appropriate packaging method, , the selection of materials and adherence to ergonomic principles and transportation standards are of utmost importance The main steps involved in this process include: matching museum objects with their recorded information before and after packing, photographing and documenting the artifacts, and selecting the most suitable packaging methods. For optimal packaging, it is essential to use high-quality materials as well as skilled personnel. Furthermore, environmental conditions such as tranquility, security, and cleanliness. should be taken into consideration for optimal packaging.

Keywords: Packaging, Historical Objects, Museum, Relocation, Polyethylene Foam.

Knowledge of Conservation and Restoration

Vol. 4(4) No.10
March 2022

https://kcr.richt.ir

Pages: 63 to 72

Corresponding Author

Peyman Nemati Morderaz

M.A in Restoration of Cultural and Historical Objects, Cultural Heritage Contractor Cultural heritage.Yasuj.Iran.

Email

peyman.nemati@gmail.com

Copyright © 2020,Knowledge of Conservation and Restoration. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution-noncommercial 4.0. International License which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

بسته‌بندی اشیاء تاریخی برای جابجایی موزه (موزه یاسوج)

پیمان نعمتی موردراز [1*]، سحر گرجی پور [2]

۱. کارشناس ارشد مرمت اشیا تاریخی فرهنگی، پیمان‌کار حوزه میراث فرهنگی.

۲. کارشناس ارشد باستان‌شناسی، موزه یاسوج.

چکیده

ساختار موزه‌های باستان‌شناسی بر روی اشیاء تاریخی استوار است، در مواردی نیاز به جا به جایی اشیاء موزه‌ای در اولویت کارهای موزه‌ای قرار می‌گیرد. در این صورت، بسته‌بندی اشیاء موزه‌ای یکی از مهم‌ترین قسمت‌های این روند جابه‌جایی خواهد بود. تنوع اشیاء تاریخی ازلحاظ جنس، ظرافت، فرم، سلامت ظاهر، اندازه، وزن و غیره در انتخاب نوع بسته‌بندی بسیار تعیین‌کننده است. در کنار انتخاب شیوه بسته‌بندی، انتخاب مواد مورد استفاده و رعایت اصول ارگونومی و استانداردهای جابه‌جایی و حمل اشیاء بسیار پراهمیت است. در این مورد مراحل اصلی می‌توانند شامل تطابق اشیاء موزه با اطلاعات ثبت شده در موزه قبل و بعد از بسته‌بندی، عکاسی از اشیاء موزه‌ای و مستندسازی‌ها آن‌ها و انتخاب شیوه بسته‌بندی باشند. برای بسته‌بندی بهتر باید از بهترین مواد همچنین زبده‌ترین نیروهای انسانی استفاده کرد. شرایط محیطی از نظر آرامش، امنیت، پاکیزگی و غیره برای بسته‌بندی بهتر باید موردتوجه قرار گیرد.

واژگان کلیدی: بسته‌بندی، اشیاء تاریخی، موزه، جابه‌جایی، فوم پلی‌اتیلن.

فصلنامه دانش حفاظت و مرمت

سال چهارم، شماره ۴

شماره پیاپی ۱۰، زمستان ۱۴۰۰

https://kcr.richt.ir

صفحات: ۶۳ تا ۷۲

نویسنده مسئول

پیمان نعمتی موردراز

کارشناس ارشد مرمت اشیا تاریخی فرهنگی، پیمان‌کار حوزه میراث فرهنگی.

رایانامه

peyman.nemati@gmail.com

دسترسی به این مقاله برای همگان آزاد است. هرگونه استفاده غیرتجاری از آن در صورت ارجاع مناسب، مجاز شناخته می‌شود.

مقدمه

بسته‌بندی اشیاء تاریخی در موزه باستان‌شناسی به‌دقت و حرفه‌ای انجام می‌شود تا از حفاظت این اشیاء از آسیب‌های احتمالی اطمینان حاصل شود. مراحل بسته‌بندی اشیا تاریخی در موزه باستان‌شناسی عبارت‌اند از

۱. بررسی و شناسایی: ابتدا اشیا تاریخی بررسی و شناسایی می‌شوند تا نوع و ویژگی‌های آن‌ها مشخص شود.

۲. تمیزکاری: اشیا تاریخی با استفاده از روش‌های خاص تمیز می‌شوند تا از ذرات گردوغبار و آلودگی‌های دیگر پاک شوند.

۳. محافظت: اشیا تاریخی با استفاده از مواد محافظتی مناسب محافظت می‌شوند تا از تماس با هوا، نور و رطوبت محافظت شوند.

۴. بسته‌بندی: اشیا تاریخی با استفاده از مواد بسته‌بندی مناسب و با توجه به‌اندازه و ویژگی‌های آن‌ها بسته‌بندی می‌شوند.

۵. ثبت و آرشیو: اطلاعات مربوط به هر شیء تاریخی و نحوه بسته‌بندی آن در سیستم ثبت و آرشیو موزه ثبت می‌شود تا به راحتی قابل دسترسی باشد.

این مراحل با دقت و حرفه‌ای انجام می‌شوند تا اشیا تاریخی در موزه باستان‌شناسی به‌خوبی حفظ و نگهداری شوند.

چرایی جابه‌جایی اشیاء موزه یاسوج

موزه به‌عنوان یک مؤسسه فرهنگی و آموزشی، مکانی است که اشیا، نمونه‌ها و اطلاعات مربوط به تاریخ، هنر، علوم طبیعی و فرهنگ یک جامعه را جمع‌آوری، نگهداری، نمایش و تبلیغ می‌کند تا به جامعه اطلاعات و آگاهی فراوانی ارائه دهد. موزه باستان‌شناسی موزه‌ای است که به جمع‌آوری، نگهداری، تحقیق و نمایش اشیا، آثار و اطلاعات مربوط به باستان‌شناسی می‌پردازد. این نوع موزه‌ها اغلب شامل آثار باستانی، اشیا تاریخی، سکه‌ها، سفال‌ها، ابزارها و سایر اشیایی هستند که به تاریخ و فرهنگ گذشته یک جامعه مرتبط هستند. هدف اصلی موزه باستان‌شناسی، حفظ، محافظت و نگهداری از آثار باستانی و تاریخی است تا نسل‌های آینده بتوانند از این آثار بهره‌مند شوند و ارتباط عمیق‌تری با گذشته برقرار کنند. این موزه‌ها همچنین به تحقیقات علمی و آموزش عمومی در زمینه باستان‌شناسی کمک می‌کنند و نقش مهمی در حفظ و حفاظت از تاریخ و فرهنگ ملی و جهانی دارند. موزه باستان‌شناسی یاسوج در سال ۱۳۷۶ در ساختمانی در بلوار امام خمینی در گلستان ۴ افتتاح گردید. این مجموعه شامل دو ساختمان بوده که از دو مالک خریداری شده و پس از بهسازی و نوسازی و ایجاد تغییرات در قسمت‌های مختلف آن تبدیل به موزه شده است. جابه‌جایی در موزه ممکن است به دلیل تغییرات در نمایشگاه‌ها، تغییرات در برنامه‌های موزه، نیاز به حفاظت بهتر از اشیا یا حتی به دلیل تعمیر و بازسازی انجام شود. این دلایل در موزه‌های مختلف می‌توانند متفاوت باشند. عوامل و دلایل برای جابه‌جایی اشیاء موزه یاسوج را می‌توان چنین بیان نمود.

دستیابی حجم وسیع آثار تاریخی در سال‌های اخیر

– نا امن بودن محیط موزه جهت حفاظت

– عدم استحکام سازه موزه

– در دست داشتن اطلاعات وضعیت ساختمان توسط مالکینی که در سال‌های قبل در آن سکونت داشته‌اند

– احاطه نمودن موزه توسط منازل مسکونی

– عدم گنجایش فضای مفید جهت نمایش آثار تاریخی موجود در گنجینه

– نبود مخزن مناسب جهت نگهداری اشیاء

– نبود محوطه باز جهت برگزاری نمایش و همایش‌های مرتبط با موضوع

– نبود کارگاه‌های مرمت و باستان‌شناسی و آزمایشگاه و سالن همایش و غیره

– مهجور بودن فضای موجود با توجه به ابعاد ساختمان موزه

– توسعه یافتگی بیشتر استان و مرکز استان، لزوم احداث موزه جدید به چشم می‌خورد.

تنوع و فراوانی اشیاء موزه یاسوج

تنوع اشیاء موزه باستان‌شناسی یاسوج از هر لحاظ بسیار زیاد است. از لحاظ جنس می‌توان گفت که اشیاء فلزی، سفالی، سنگی، شیشه‌ای، چوبی، کاغذ و غیره هستند. از لحاظ قدمت نیز می‌توان به دسته‌های چون پیش از تاریخ، تاریخی و اسلامی تقسیم‌بندی کرد. از طرفی شیوه‌های دستیابی مختلفی مانند کاوش‌های باستان‌شناسی، اهدایی، توقیفی، خرید و غیره هستند. از لحاظ مدارک موجود و اصالت نیز به دسته‌هایی چون اشیا ثبتی، مطالعاتی، بدل، ثبت نشده، غیر فرهنگی یا برگشتی تقسیم می‌شوند (شکل ۱).

با توجه به تقسیم‌بندی‌های مختلف و گستردگی آن‌ها نیازهای متفاوت برای بسته‌بندی و جابه‌جایی اشیا به وجود می‌آید. در این راستا نیاز به ایجاد کارگروه‌های مختلف، هماهنگی و نظم سازمان یافته، جلسات مختلف با بخش‌های اداری و کارگروه‌ها و در آخر فضاهای مناسب جهت کار به چشم می‌خورد. با بررسی اولیه این نتیجه گرفته شد که با توجه به مسائل حفاظتی و اندازه و تعداد اشیاء بهترین مکان برای بسته‌بندی خود سالن موزه است. شیوه بسته‌بندی با توجه به وزن بودن و اندازه اشیاء و متفاوت خواهد بود.

مواد و ابزار مورد نیاز جهت بسته‌بندی

وسایل و مواد مورد نیاز برای فرایند بسته‌بندی آثار تاریخی موزه‌ای در زیر نام برده می‌شوند.

روپوش سفید، دستکش نخی، ماسک، کاتر، قیچی، هویه، چسب نواری پهن (۵ سانتی‌متری)، چسب نواری نازک، پایه چسب نواری، منسوجات بافته نشده، پنبه رول، فوم پلی‌اتیلن در ضخامت‌های ۲، ۳، ۵، ۱۰، ۲۰، ۳۰، ۵۰ و ۱۰۰ میلی‌متری، پلاستیک حبابدار، کاغذ پوستی، دوربین عکاسی، ترالی اورژانس، جعبه‌های چوبی و سبدهای مناسب جهت جابه‌جایی

اصول جابجایی اشیا توسط انسان شامل چند مورد اساسی است که برای جلوگیری از آسیب به خود یا به اشیاء و همچنین برای انجام این کار بهتر و بهینه باید رعایت شوند. بعضی از این اصول عبارتند از:

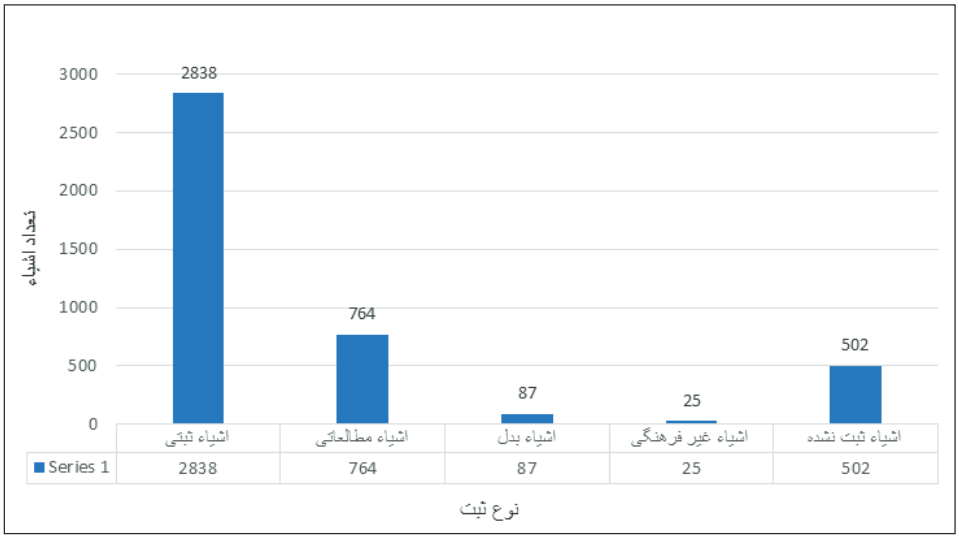

شکل ۱. پراکندگی اشیاء از نظر ثبت در سال ۱۴۰۱.

رعایت اصول ایمنی: قبل از جابجایی هر چیزی، باید از ایمنی خود و اطرافیان گروه کاری اطمینان حاصل کرد و از ابزارهای مورد نیاز برای جابجایی استفاده کرد.

بررسی و تخمین وزن و حجم اشیا: قبل از جابجایی هر چیزی، باید وزن و حجم آن را بررسی کرد تا بتوان بهترین روش جابجایی را انتخاب کرد

استفاده از روش‌های مناسب: برای جابجایی اشیا بزرگ و سنگین، باید از روش‌های مناسب مانند خم کردن پاها، بلند کردن با زانوها و نه با پشت و استفاده از ابزارهای کمکی استفاده کرد.

حفظ تعادل: هنگام جابجایی اشیا، باید تعادل خود را حفظ کرد و از سقوط یا آسیب به خود یا اشیا جلوگیری کرد.

استراحت منظم: در صورت نیاز به جابجایی اشیا سنگین یا بزرگ، باید استراحت‌های کوتاه و منظم را رعایت کرد تا از خستگی و آسیب به عضلات جلوگیری شود (شکل ۲).

پراکندگی اشیاء در نگهداری

با توجه به اینکه اشیا قبل از بسته‌بندی در موزه قدیم، در جاهای مختلفی نگهداری می‌شدند بازدید آن‌ها جهت بررسی و شناسایی و همچنین برنامه‌ریزی جهت طبقه‌بندی و ساماندهی آن‌ها جهت شروع کار بسیار ضروری است. بیش از ۳۰۰ قلم شئ در سالن نمایش، بیش از هزار شئ مطالعاتی در مخزن، بیش از ۲۰۶ شئ ثبت نشده و همچنین اشیای دیگر در مخزن وجود دارد. اشیاء موجود در محوطه شامل چندین سنگ قبر، شیر سنگی، پایه ستون‌های پارسی و پارتی، خمره‌های بزرگ دیگر اشیاء موجود در محوطه هستند. در اتاق گوشه حیاط چندین جعبه اشیاء مطالعاتی و چندین خمره و سنگ قبر موجود است. ولی عمده اشیا موجود در موزه در اتاق امین اموال قرار دارند. بیش از ۸۰۰ سکه نیز در گاوصندوق نگهداری می‌شود. این بررسی جهت شناسایی تنوع در جنس اشیا، اندازه آن‌ها، حساسیت در نگهداری و جابجایی آن‌ها انجام شده است.

شرح فضای کار

فضای کار بسته‌بندی به بخش‌های مختلفی تقسیم‌شده که در اینجا با آن‌ها آشنا می‌شوید.

فضای قرنطینه اولیه اشیاء

اولین فضای مورد نیاز برای بسته‌بندی، یک فضا به‌عنوان قرنطینه و یا دپوی اولیه اشیا با توجه به پراکندگی اشیا است. این فضا بهتر است در نزدیک‌ترین فاصله به فضای بسته‌بندی باشد و از طرفی در مسیر رفت‌وآمد نباشد (شکل ۳).

شکل ۲. شیوه‌ی جابه‌جایی اشیاء در محیط کار.

شکل ۳. قرنطینه سفالینه‌های موزه‌ای قبل از بسته‌بندی.

نکات ضروری و ایمنی کار برای بسته‌بندی

– فضـای کار بایـد دور از اسـترس و رفت‌وآمـد و سـروصدای اضافـی باشـد.

– زمـان جابه‌جایـی اشـیاء بـه سـالن قرنطینـه و بسـته‌بندی اسـتفاده از دسـتکش نخـی ضـروری اسـت.

– اسـتفاده از لبـاس مناسـب، کفـش مناسـب و عـدم اسـتفاده از انگشـتر و سـاعت و دسـت بنـد توصیـه می‌گـردد.

– هـر روز قبـل از تـرک کار کلیـه فضاهـا و میـز کار تمیـز گـردد و لیسـت مـواد مصرفـی جهـت خریـد و آماده‌سـازی بـرای روزهـای پیـش رو تهیـه شـود.

– بهتـر اسـت در محیـط کار (به‌خصـوص بـر روی میـز کار بسـته‌بندی) از تلفـن همـراه اسـتفاده نشـود.

میز عکاسی

اولیـن کاری کـه روی اشیـائی کـه درون قرنطینـه جهـت بسـته‌بندی هسـتند صـورت می‌گیـرد عـکاسی اسـت. بـر روی میـز عـکاسی ابتـدا وضعیـت شیء ورودی را بـا اطلاعـات و تصاویـر ثبـت شـده توسـط امیـن امـوال فرهنـگی در سـامانه جـام میـراث فرهنـگی تطابـق داده می‌شـوند. ایـن تطابـق بـرای تائیـد شـرایط سلامـتی و نیازهـای بعـدی شیء بـرای بسـته‌بندی اسـت (شـکل ۴). سـپس عـکاسی از آن شـروع می‌شـود. عکس‌هـای مـورد نیـاز از هـر شیء بـا توجـه بـه شـکل و وضعیـت آن می‌توانـد متفـاوت باشـد، مـثلاً در مـورد اشیـاء تختـی همچـون سـکه‌ها، اسـناد کاغـذی، ریـز تیغه‌هـای سـنگی و سـر پیکان‌هـای فلـزی و غیـره عمومـاً بـه دو عکـس از پشـت و روی آن بسـنده می‌شـود. اگـر شیء دارای بعـد، شـکل متفـاوت، تزئینـات و یـا آسیـب باشـد بهتـر اسـت از عکس‌هـای بیشـتر جهـت نشـان دادن ایـن مطالـب اسـتفاده شـود.

بـرای عـکاسی از اشیـاء اسـتفاده از حداقـل سـه منبـع نـوری مناسـب، سـه‌پایه عـکاسی، برچسـب شـماره شیء و اشـل انـدازه بسیـار ضـروری اسـت. اشـل عـکاسی بـا توجـه به‌انـدازه و شـکل و رنـگ اشیـاء می‌توانـد متفـاوت باشـد (شـکل ۵).

شکل ۴. بررسی و آماده کردن شئ موزه‌ای بر روی میز عکاسی قبل از شروع به عکاسی.

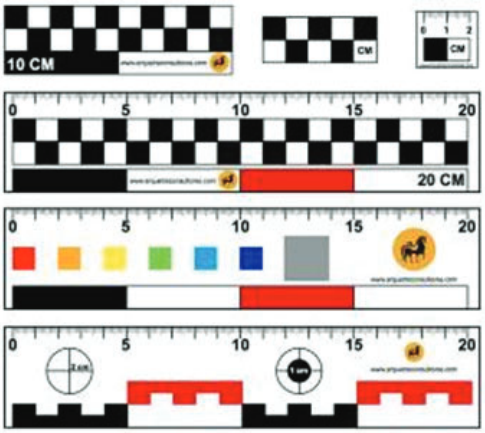

شکل ۵. تصویر چندین نمونه اشل مناسب برای عکاسی از اشیاء تاریخی.

همان‌طـور کـه در نمـودار زیـر مشـاهده می‌شـود عـکاسی شـامل مراحـل و نمونه‌هـای مختلـفی اسـت.

– عکاسی اولیه از اشیاء بر روی میز عکاسی

– عکاسی از مراحل مختلف بسته‌بندی و میز بسته‌بندی

– مستندنگاری پروژه

فوم پلی‌اتیلن

فوم پلی‌اتیلن یک جنس نرم و سبک است که برای بسته‌بندی اشیاء مختلف استفاده می‌شود. این نوع فوم به‌خوبی از ضربه و فشار محافظت می‌کند و اشیای بسته‌بندی شده را از خط و خش در انتقال و نقل و حمل‌ونقل محافظت می‌کند. همچنین فوم پلی‌اتیلن دارای خواص عایق حرارتی و صوتی است که می‌تواند اشیا را در برابر تغییرات دما و صداهای محیط محافظت کند. فوم پلی‌اتیلن از ترکیب پلی‌اتیلن فشرده و حباب‌های بسیار ریز هوا تهیه می‌شود. فوم پلی‌اتیلن با داشتن خاصیت تراکم سلولی، ویژگی‌های خاصی چون موارد زیر را نشان می‌دهد.

- دارای بافتی با سفتی کنترل‌شد؛ مقاوم به مواد شیمیایی (اکسیژن، اسیدهای رقیق و حلال‌ها)
- انعطاف‌پذیر؛ سازگار با پوست؛ نداشتن قابلیت انتقال دما (عایق حرارت و سرما)؛ قیمت مناسب
- ضد رطوبت و مقاوم در برابر نفوذ آب؛ سبکی؛ جذب شوک و لرزش؛ پاکیزه بودن و نداشتن قابلیت آلودگی
- خاصیت ضد میکروب و عوامل باکتریایی بودن؛ سهولت حمل‌ونقل و نصب؛ و نداشتن قابلیت آلوده‌سازی محیط زیست.

میز طراحی روی فوم پلی‌اتیلن

در این مرحله با توجه به شکل اشیاء، آن‌ها را به میز بسته‌بندی یا میز طراحی بر روی فوم پلی‌اتیلن فرستاده می‌شود. اگر اندازه شیء کوچک باشد و یا مسطح باشد آن را به میز طراحی بر روی فوم پلی‌اتیلن ارجاع داده می‌شود (شکل ۶). در این مورد با توجه به‌اندازه و تعداد و وزن اشیاء، فوم پلی‌اتیلن با ضخامت مناسب انتخاب می‌شود. پس از طراحی شکل کلی اشیاء روی فوم پلی‌اتیلن اشیاء به میز بعدی جهت کار با هویه بر روی فوم‌ها برای خالی کردن حجم شیء بر روی فوم می‌روند (شکل ۷). اگر شیء دارای ظرافت و شکنندگی گفته شده نباشد مستقیماً به میز بسته‌بندی منتقل می‌شود تا بسته‌بندی صورت گیرد.

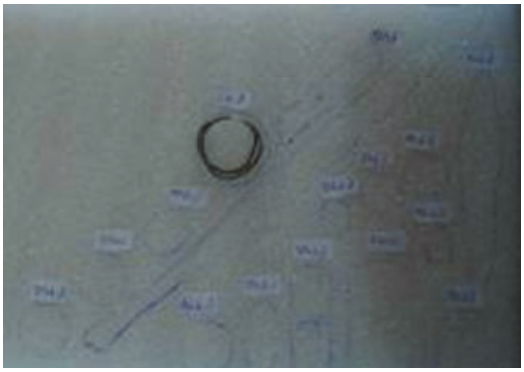

شکل ۶. میز طراحی روی فوم جهت بسته‌بندی اشیاء با شکل تخت.

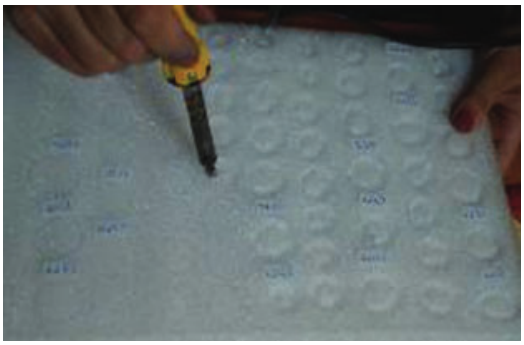

شکل ۷. میز هویه‌کاری.

میز بسته‌بندی

برای بسته‌بندی سفال‌های منقوش و یا اشیا فلزی منقوش دارای نقش‌های ظریف و یا آثار چوبی و هرگونه آثاری که نیاز به مراقبت بیشتری دارند در مرحله اول بهتر است که با یک منسوجات بافته نشده دور شیء مورد نظر و بر روی نقوش را پوشانده، در مرحله بعدی با استفاده از فوم ۲ میلی‌متری پلی‌اتیلن در صورتی که شی اندازه متوسط یا کوچکی داشته باشد بسته‌بندی می‌شود، به این صورت که به‌صورت نوارهای حدود ۵ سانتی و به‌اندازه محیط بیرونی قسمت بیرونی شیء به‌صورت مثال سفالی لایه‌ها به‌صورت موازی از لبه‌ی شیء شروع‌شده و به‌صورت حلقه‌های مدور تا پایین شیء ادامه پیدا می‌کند. بهتراست در دور اول که نزدیک به لبه است یک سانتیمتر از لبه به بیرون پوشانندگی‌اش اتفاق بیفتد.

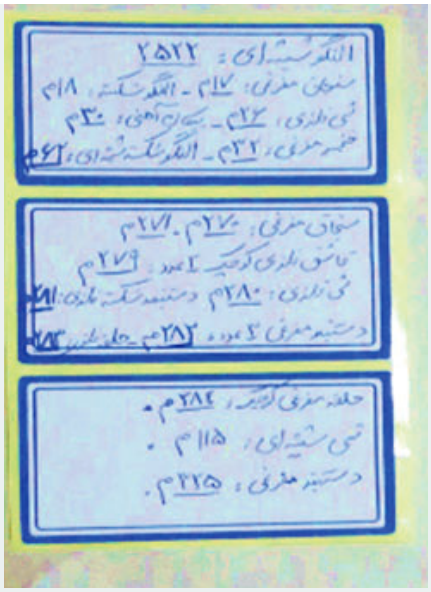

شکل ۸. نمونه برچسب‌های روی یک تخته فوم پلی‌اتیلن.

*. هیچ‌گونه چسبی بر روی بدنه اشیاء چسبانده نشده و چسب فقط روی خود فوم‌ها زده می‌شود.

در مرحله‌ی بعد پلاستیک‌های حبابدار را جدا کرده و شیء را درون پلاستیک حبابدار قرار داده و به‌عنوان آخرین مرحله بر روی یک برچسب نسبتاً بزرگ مشخصات شیء یادداشت می‌شود (شکل ۸).

موارد ضروری که روی برچسب نوشته می‌شوند شامل:

– شماره شیء؛ نام شیء؛ جنس شیء؛ توصیف شیء؛ سالم یا ناسالم بودن شیء؛ مرمت شدن یا عدم مرمت شدن آن؛ وضعیت ظاهری؛ و اگر شیء دارای ترک و یا لزوم توجه بیشتری برای حمل‌ونقل است عنوان شود.

برای اینکه در فرایند بسته‌بندی یا جابه‌جایی از نوشته‌های روی برچسب محافظت شود با یک لایه چسب پهن روی آن پوشانده می‌شود (شکل ۱۲).

*. در مراحل بسته‌بندی با الیاف نیاز به چسب وجود ندارد. در هنگام استفاده از فوم پلی‌اتیلن ۲ میلی‌متری می‌توان از چسب نواری معمولی استفاده کرد و هنگام استفاده از پلاستیک حبابدار از چسب ۵ سانتیمتری نواری استفاده می‌شود (شکل ۱۰ و ۱۱).

*. برای بسته‌بندی اشیای فلزی مانند اشیاء مفرغی و یا ظروف آهنی و ابزارهای سنگین و غیر مسطح یا شیء سفالی، اگر شیء ما تغییر شکل باشد و یا شیء دارای کمبود باشد و یا شیء ما دارای ترک‌های عمیق و احساس پوکی و عدم پخت مناسب در شیء داشته باشیم بهتر است که ما با فوم پلی‌اتیلن اول درون لایه‌های شکننده آن را پر کرده و بعد مراحل بسته‌بندی اتفاق بیفتد.

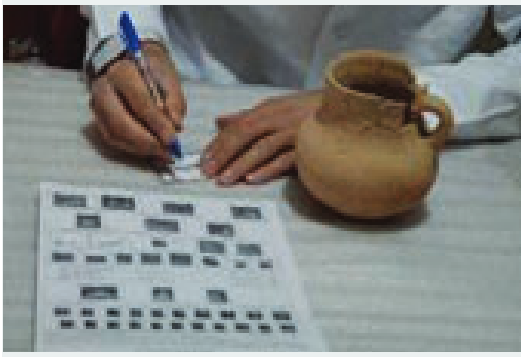

شکل ۹: نوشتن برچسب در مرحله اول بسته‌بندی شیء در کنار بررسی شرایط آسیب‌شناسی و سلامت آن طبق کار برگ‌های تحویلی و مقایسه آن با شرایط کنونی شیء بررسی شرایط آسیب‌شناسی و سلامت آن طبق کار برگ‌های.

شکل ۱۰. حفاظت از قسمت‌های الحاقی یا قسمت‌های حساس (در این شیء دسته ظرف) که با نوار فوم پلی‌اتیلن پوشانده می‌شود.

شکل ۱۱. فوم پیچی دور تا دور شیء به‌صورت نواری. این کار از لبه ی بالای شیء تا پایین تر جای شیء ادامه می‌یابد. هر لایه با لایه‌ی قبلی چند میلی‌متر هم‌پوشانی دارد.

شکل ۱۲. مرحله‌ی آخر که پوشاندن شیء با پلاستیک حبابدار و پس از آن چسباندن برچسب شیء روی آن است.

برای بسته‌بندی تعداد زیاد سکه یا اشیاء کوچک شبیه سر پیکان یا سنجاق یا ابزارهای سنگی و غیره می‌توان این اشیاء را درون یک فوم پلی‌اتیلن با ضخامت ۳۰ یا ۵۰ میلی‌متری (با توجه به ضخامت اشیاء می‌تواند متغیر باشد) قرار داده می‌شود. برای این کار پس از طراحی فرم کلی اشیاء روی تخته فوم، یکی یکی اشیاء را درون منسوجات بافته نشده قرار داده و در آخر کل تخته را درون یک لایه سلفون قرار داده و در آخر دور تخته را پلاستیک حباب‌دار پوشانده و برچسب روی آن الصاق می‌شود (شکل‌های ۱۳ تا ۱۶)

شکل ۱۳. نمونه اشیاء چیدمان شده در تخته فوم پلی‌اتیلن.

شکل ۱۴. پوشاندن اشیاء با منسوجات بافته نشده.

شکل ۱۵. پوشاندن تخته فوم پلی‌اتیلن با سلفون.

شکل ۱۶. پوشاندن تخته فوم پلی‌اتیلن با پلاستیک حبابدار و زدن برچسب بر روی آن.

بسته‌بندی اشیاء شکننده یا با نیازهای حفاظتی زیاد (منقوش)

در صورتی که شیء مورد نظر جهت بسته‌بندی شکننده و یا منقوش باشد و نیاز به حفاظت بیشتر داشته باشد پیشنهاد می‌شود کلیه بخش هایی که امکان شکستگی و از دست رفتن آنها در اثر جابجایی‌ها و انتقال صورت گیرد تماما بسته بندی گردند از جمله اقداماتی که در طی این پروژه به انجام رسید استفاده از فوم در داخل و بیرون اثر و جاگذاری آن در میان یک بستر فومی با ضخامت بالا بوده است این اقدام مطابق شکل‌های ۱۷ تا ۲۱ بسته‌بندی صورت گیرد.

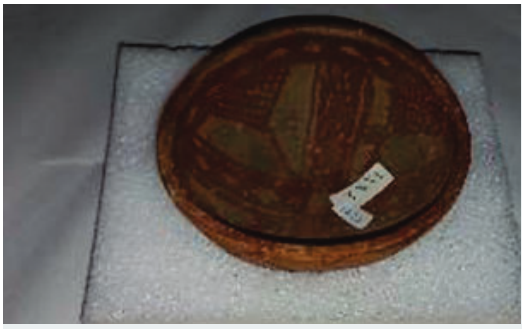

شکل ۱۷. در مرحله اول قسمت تحتانی شیء (پایه) را روی یک تکه فوم پلی‌اتیلن با ضخامت ۵۰ میلی‌متری قرار داده و به‌اندازه‌ی قسمتی از آن درون فوم را با هویه خالی کرده تا از شیء محافظت شود.

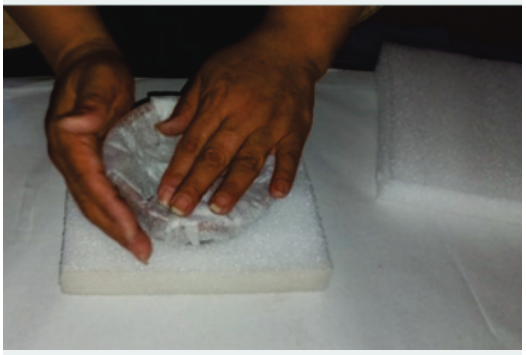

شکل ۱۸. مرحله دوم دور تا دور شیء را با منسوجات بافته نشده جهت نگهداری از نقوش شیء پوشانده شود.

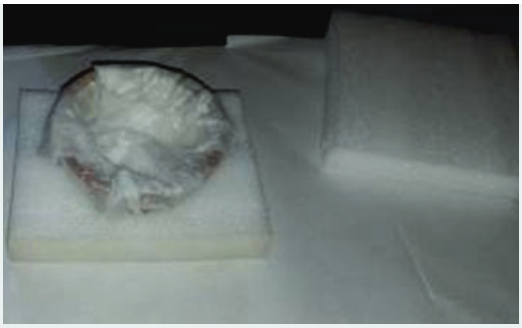

شکل ۱۹. مرحله سوم برای قسمت بالای شیء از تکه جدید فوم پلی‌اتیلن ضخیم استفاده می‌شود.

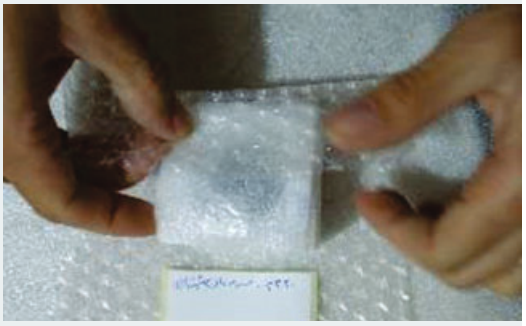

شکل ۲۰. مرحله چهارم با پلاستیک حباب‌دار دور تا دور فوم محافظت شود.

شکل ۲۱. مرحله پنجم یک برچسب شامل اطلاعات کلی شیء، شماره اموال آن، وضعیت سلامت آن چسبانده می‌شود.

پس از بسته‌بندی اشیاء، با توجه با اندازه، وزن، درجه وخامت، همچنین وضعیت حمل و نگهداری آن در یک ویترین یا جعبه قرار داده می‌شود (شکل‌های ۲۲ تا ۲۶).

شکل ۲۳: اشیاء بسته‌بندی شده در ویترین‌های موزه.

شکل ۲۴: تکمیل کار برگ‌های اشیاء درون هر جعبه.

شکل ۲۵: تکمیل شدن بسته‌بندی درون جعبه‌ها.

شکل ۲۶: انتهای روند بسته‌بندی.

جمع‌بندی

با توجه به حساسیت موضوع بسته‌بندی اشیاء موزه‌ای تلاش شده است در این مقاله به نکات کاربردی و انواع شیوه‌های بسته‌بندی اشاره شود. در این راستا جا دارد به حساسیت انتخاب نیروها، ایمنی و حفاظت فیزیکی، ظرافت و دقت نظر بسته‌بندی اشاره نمود. عملیات بسته‌بندی اشیا کاری گروهی است. انسجام، همفکری، ارائه پیشنهاد و خلاقیت اعضای اجرایی گروه جهت انتخاب شیوه بسته‌بندی هر کدام از اشیاء بسیار ارزشمند است. گرچه عملیات بسته‌بندی اشیاء موزه‌ای یکی از اولویت‌های جابه‌جایی آن‌ها است، نکته‌ای که جا دارد به آن اشاره شود این است از آنجایی که بررسی وضعیت اشیاء بعد از خارج نمودن آن‌ها از بسته‌بندی میسر است تا زمان نگارش این مقاله متأسفانه به دلایل گوناگون امکان جابه‌جایی این اشیاء مهیا نشده است.

کار برگ‌های مورد نیاز

- کاربرگ پلمپ و فک پلمپ موزه
- کاربرگ دریافت اشیاء
- کاربرگ صورتجلسه اطلاعات اشیائی که درون هر جعبه قرار می‌گیرند.
- کاربرگ حضور و غیاب افراد